

## Eesti maksusüsteemi analüüs ja muudatuste panekud

### Eesmärk:

- **Mõista Eesti kehtiva maksusüsteemi põhimõtteid.**
- **Arendada kriitilist mõtlemist ja argumenteerimisoskust.**
- **Leida lahendusi olemasolevate maksude parendamiseks.**

### Ülesande kirjeldus:

#### 1. Eesti maksusüsteemiga tutvumine:

Uurige Eesti maksusüsteemi üldist ülesehitust ja erinevaid makse (näiteks tulumaks, käibemaks, maamaks jne). Kasuta varasemaid teadmisi, olümpiaadiks õpitut või internetis usaldusväärseid allikaid.

#### 2. Kolme maksu valimine:

Valige kolm konkreetset maksu, mille puhul arvate, et nende toimimises tuleks teha märkimisväärseid muudatusi. Oluline on, et te ei kaotaks neid makse ega looks uusi – muudate vaid olemasolevaid.

#### 3. Muudatuste põhjendus:

Koostage lühike selgitus, miks just need kolm maksu teie arvates vajavad muutmist. Arutage läbi, millised eeliseid ja puuduseid nende maksude muutmise korral võib tekkida ning kuidas muudatused võiksid süsteemi tõhustada.

#### 4. Muudatuste kavandamine:

Kirjutage iga valitud maksu kohta üksikasjalik ettepanek, kuidas seda muutama peaks. Arutlege näiteks:

- Kas muuta maksumäära suurust?
- Kas muuta maksustatava sissetuleku või vara definitsiooni?
- Kas täiendada maksukohustuste deklareerimise protseduure?

Selgitage oma ettepanekuid ning põhjendage, kuidas need muudatused aitaksid parandada maksusüsteemi toimimist.

#### 5. Mõju analüüs:

Arutlege, millised võiksid olla teie ettepanekute laiemad mõjud – nii riigi tulude kogumise kui ka erinevate ühiskonnarühmade (näiteks madala ja kõrge sissetulekuga inimesed, ettevõtjad) jaoks. Millised ohud avalduvad nende maksumuudatus ettepanekutega?

#### 6. Esitlus:

Koostage oma tööle slaidiesitlus, mis peaks sisaldama:

- **Sissejuhatust:** ülevaade Eesti maksusüsteemist ja valitud maksudest.

- **Põhiosa:** iga valitud maksu kirjeldus, ettepanekud ja põhjendused.
- **Järeldust:** kokkuvõtte ja lõplikud mõtted selle kohta, kuidas teie ettepanekud võiksid kaasa aidata süsteemi parandamisele.
- **Viiteid:** korrektselt viidatud kasutatud materjalid

Esitage oma ettepanekud kuni 10 minuti jooksul. Esitus peab olema korrektselt vormistatud ning esitatud veenvalt.

#### **Hindamiskriteeriumid:**

- **Maksude identifitseerime:** maksud on korrektselt nimetatud ja identifitseeritud.
- **Esitluse veenvus ja korrektsus:** suuline ettekanne on loogiline ja veenev. Slaidid on vormistatud ja koostatud vigadeta.
- **Viitamine:** kõik kasutatud allikad on korrektselt ja täpselt viidatud vastavalt mõnele üldtunnustatud viitamisjuhendile.
- **Argumentatisoon:** argumentatsioon on väga põhjalik, loogiline ja hästi struktureeritud.
- **Osapoolte perspektiivide väljatoomine:** perspektiivid on mitmekülgsed ning analüüs näitab sügavat arusaamist erinevate huvigruppide vajadustest ja mõjudest.
- **Loomingulisus:** ettepanekud on silmapaistvad ja inspireerivad.
- **Tõestusmaterjal:** muudatusi toetavad näited ja uuringud on usaldusväärsed, asjakohased ja mitmekülgsed.

#### **Tähtaeg ja esitamine:**

- **Esitamise vorm:** slaidiesitus (nt PowerPoint).
- **Aeg:** 120 minutit ettevalmistamiseks
- **Edastamine:** töö on saadetud mõnes üldtunnustatud failiformaadis aadressile [kari.kalk@mhg.tartu.ee](mailto:kari.kalk@mhg.tartu.ee)

**NB!** Avamatud failid ja lingid loetakse esitamata tööks.

- **Suuline esitus:** kuni 10 minutit vastavalt nimekirja järjekorrale.

## 1. Maksude korrektne identifitseerimine (10p)

| Tase                 | Kirjeldus                                                                                                                                                                   |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(9–10 p) | Kõik valitud maksud on täpselt ja üheselt nimetatud ning identifitseeritud. Definitsioonid on selged ja asjakohased, mis näitab sügavat arusaamist maksukategooriatest.     |
| Hea (7–8 p)          | Enamik valitud maksudest on korrektselt nimetatud ja identifitseeritud. Mõningad väiksed ebatäpsused võivad esineda, kuid üldine arusaam on selge ja täpne.                 |
| Rahuldav<br>(5–6 p)  | Maksude nimetamine ja identifitseerimine on üldjoontes õige, kuid esineb mõningaid ebakindlaid või puudulikke selgitusi, mis jätavad ruumi tõlgendamiseks.                  |
| Piisav (3–4 p)       | Valitud maksude nimetamisel ja identifitseerimisel esinevad märkimisväärsed puudused. Definitsioonid on osaliselt ebatäpsed või puudulikud, mis näitab piiratud arusaamist. |
| Ebapiisav<br>(0–2 p) | Maksude nimetamine ja identifitseerimine on väga ebatäpne või puudulik. Olulisi maksukategooriaid ei eristata või tehakse tõsiseid vigu.                                    |

---

## 2. Esitluse veenvus ja korrektsus (10p)

| Tase                 | Kirjeldus                                                                                                                                                            |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(9–10 p) | Slaidiesitlus on erakordselt hästi struktureeritud ja loogiline. Visuaalid toetavad argumentatsiooni ning esitlus on väga veenev ja professionaalne.                 |
| Hea (7–8 p)          | Esitlus on üldiselt korrektne ja hästi organiseeritud. Visuaalid toetavad sõnumit, kuigi võib esineda mõningaid väikeseid puudusi esituse voolus või kujunduses.     |
| Rahuldav<br>(5–6 p)  | Esitluse struktuur on olemas, kuid loogiline järjestus või visuaalide tugi võib olla mõnevõrra ebajärjekindel. Sõnum edastub, kuid esitlus on mõnikord vähem veenev. |
| Piisav (3–4 p)       | Esitluse loogika ja struktuur on nõrgad. Visuaalid ei toeta sisukalt argumentatsiooni ning esitlus võib tunduda segane või halvasti organiseeritud.                  |
| Ebapiisav<br>(0–2 p) | Slaidiesitlus on väga halvasti struktureeritud ja ebaselge. Visuaalid on kas puudulikud või eksitavad ning esitlus ei suuda sõnumit adekvaatselt edastada.           |

---

### 3. Viitamine (10p)

| Tase                 | Kirjeldus                                                                                                                                            |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(9–10 p) | Kõik kasutatud allikad on korrektselt, järjepidevalt ja täpselt viidatud. Viitamisstiil vastab nõutud standarditele ning toetab töö usaldusväärsust. |
| Hea (7–8 p)          | Suur osa allikatest on korrektselt viidatud, aga võib esineda mõningaid väikesi vormistamisvigu, mis ei mõjuta oluliselt töö usaldusväärsust.        |
| Rahuldav<br>(5–6 p)  | Viitamine on üldjoontes õige, kuid esineb mitmeid ebatäpsusi või ebakõlasid. Mõned viited võivad olla mittetäielikud või nõrgalt vormistatud.        |
| Piisav (3–4 p)       | Viitamispraktika on ebajärjekindel, paljud allikad on kas osaliselt viidatud või vormistatud vale stiilis. See mõjutab töö usaldusväärsust.          |
| Ebapiisav<br>(0–2 p) | Allikate viitamine puudub suuremas osas või on väga ebatäpne. Usaldusväärseid allikaid ei ole korrektselt esitatud või viidatud.                     |

---

### 4. Argumentatsioon (20p)

| Tase                  | Kirjeldus                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(18–20 p) | Argumentatsioon on väga põhjalik, loogiline ja hästi struktureeritud. Iga ettepanek on toetatud detailsete selgituste ja asjakohaste andmetega, mis loovad tugeva seose süsteemi parendamise vajadusega. |
| Hea (14–17 p)         | Argumentatsioon on hästi üles ehitatud ja sisukas. Põhjendused on selged ja asjakohased, kuigi mõnedes osades võiks detailsem selgitus veel lisada tugevat toetust.                                      |
| Rahuldav<br>(10–13 p) | Argumentatsioon katab töö põhiaspektid, kuid jääb mõnes kohas pealiskaudseks. Mõnede ettepanekute põhjendused on ebapiisavad või nõrgalt toetatud.                                                       |
| Piisav (6–9 p)        | Argumentatsiooni loogika on nõrk, põhjendused on osaliselt puudulikud ja analüüs ei näita sügavat arusaamist teemast. Enamik väiteid jääb üldiseks ilma detailse selgituseta.                            |

| Tase                 | Kirjeldus                                                                                                                                           |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ebapiisav<br>(0–5 p) | Argumentatsioon puudub või on väga ebamäärane. Põhjendused on vähesed või puudulikud ning puudub loogiline seos ettepanekute ja nende mõjude vahel. |

## 5. Osapoolte perspektiivide väljatoomine (20p)

| Tase                  | Kirjeldus                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(18–20 p) | Kõik olulised osapooled (nt madala ja kõrge sissetulekuga inimesed, riigi seisukohad) on põhjalikult välja toodud. Perspektiivid on mitmekülgsed ning analüüs näitab sügavat arusaamist erinevate huvigruppide vajadustest ja |
| Hea (14–17 p)         | Enamik olulistest osapooltest on kaasatud ning nende seisukohad on selgelt välja toodud. Mõningaid nüansse võiks veel täpsemalt analüüsida, kuid üldine vaatenurk on tasakaalustatud.                                         |
| Rahuldav<br>(10–13 p) | Osapoolte perspektiivide kajastamine on üldjoontes olemas, kuid analüüs on pinnapealne ning mõne osapoole seisukohad jäävad ebapiisavaks või üldistatud.                                                                      |
| Piisav (6–9 p)        | Esitluses kajastatakse vaid mõningaid osapooli või on perspektiivide käsitus väga piiratud. Erinevate huvigruppide seisukohti ei analüüsita piisavalt põhjalikult.                                                            |
| Ebapiisav<br>(0–5 p)  | Osapoolte perspektiive ei ole üldse või väga vähe välja toodud. Analüüs puudub või on ülimalt piiratud, mis jätab mulje ühepoolsusest.                                                                                        |

## 6. Loomingulisus (10p)

| Tase                 | Kirjeldus                                                                                                                                        |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Väga hea<br>(9–10 p) | Esitus näitab kõrget loovust ja innovatsiooni. Kasutatud visuaalid ja ideed on unikaalsed, esitus on inspireeriv ning eristub tavapärasest.      |
| Hea (7–8 p)          | Loomingulisus on selgelt märgatav. Esitluses on uuenduslikke ideid ja isikupära, kuigi mõned lahendused võivad olla mõnevõrra traditsioonilised. |

| <b>Tase</b>                  | <b>Kirjeldus</b>                                                                                                                                  |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rahuldav<br/>(5–6 p)</b>  | Esitlus on sisuliselt korrektne, kuid loovus ja originaalsus esinevad vaid osaliselt. Ideed on üldsõnalised ning visuaalid võivad olla tavalised. |
| <b>Piisav (3–4 p)</b>        | Loomingulisus on madal, esitlus on standardne ja vähe isikupära või uuenduslikku lähenemist. Ideed ei üllata ega eristu.                          |
| <b>Ebapiisav<br/>(0–2 p)</b> | Loomingulisus puudub peaaegu täielikult. Esitlus on üheülbaline, isikupäratu ja innovatsioon puudub. Ideed on vaid formaalsed ja rutiinsed.       |

## **7. Tõestusmaterjal (10p)**

| <b>Tase</b>                  | <b>Kirjeldus</b>                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Väga hea<br/>(9–10 p)</b> | Esitatud tõestusmaterjal on mitmekülgne, asjakohane ja usaldusväärne. Andmed, uuringud ja visuaalsed abivahendid toetavad argumente tugevalt ning loovad veenva seose teooria ja praktilise mõju vahel. |
| <b>Hea (7–8 p)</b>           | Tõestusmaterjal on valdavalt hästi valitud ja toetab esitletud argumente. Mõnes osas võiks materjal olla veel detailsem või mitmekesisem, kuid üldine tugi on piisav.                                   |
| <b>Rahuldav<br/>(5–6 p)</b>  | Esitatud tõestusmaterjal katab töö põhiaspektid, kuid detailid või täiendavad andmed on osaliselt puudu. Materjal toetab argumente, kuid ei tugevda neid kõigis aspektides ühtlaselt.                   |
| <b>Piisav (3–4 p)</b>        | Tõestusmaterjal on esitatud piiratud ulatuses või on ebatäpne. Andmeid on kasutatud lünklikult või puudulikult, mistõttu argumentide toetamine on nõrk.                                                 |
| <b>Ebapiisav<br/>(0–2 p)</b> | Tõestusmaterjal on väga piiratud või puudub üldse. Esitatud andmed ei toeta argumente või tuginevad peamiselt oletustele ilma usaldusväärsete allikateta.                                               |